

נגישות פרטנית מסגרות חינוך

נגישות

- ▶ בשנת 2005 התקבל בכנסת תיקון מס' 2 לחוק המכונה "פרק הנגישות", ובו נקבעה החובה להנגיש לאנשים עם כל סוגי המוגבלויות את הגופנים הציבוריים, בהיבט של מבנים, תשתיות וסביבה וכן את השירות הניתן לציבור במקומות אלה.
- ▶ התאמות הנגישות מתייחסות לתחומי חיים רבים כגון: תעסוקה, בריאות, תחבורה, דרכים, שירותי שעת חירום, השכלה, חינוך ועוד.

תקנות הנגישות

- ▶ "אפשרות הגעה למקום, תנועה והתמצאות בו, שימוש והנאה משירות, קבלת מידע הניתן או המופק במסגרת מקום או שירות או בקשר אליהם, שימוש במתקניהם והשתתפות בתכניות ובפעילות המתקיימת בהם, והכל באופן שוויוני, מוכבד, עצמאי ובטיחותי".
- ▶ "יציאת סביבה המאפשרת השתתפות ותפקוד מיטביים".
- ▶ "תפיסת עולם הרואה את מצבו של אדם כתולדה של יחסי גומלין בין **מצבו** הגופני, השכלי או הנפשי לבין **הפעילויות** שהוא מבצע בחיי היומיום **והגורמים הסביבתיים** המאפשרים או המעכבים השתתפות של האדם בחיי המשפחה, הקהילה והחברה".

- ▶ החוק מחייב הנגשה פרטנית הן לתלמיד והן להורה. כמו כן, החוק מחייב את משרד החינוך כמעסיק, להנגיש גם עבור עובד ההוראה.
- ▶ על פי סעיף 19לד (נגישות פרטנית לתלמיד ולהורה), החוק קובע כי שר החינוך יקבע הוראות בדבר התאמות הנגישות הנדרשות כדי לאפשר נגישות באופן סביר לתלמיד עם מוגבלות.

רישום מוקדם

► מיוני 2012 זכות ההורים לבצע רישום מוקדם למוסד החינוך (רגיל / מיוחד) בו עתיד ללמוד ילדם, וזאת על מנת שהגן או ביה"ס יותאמו עבור התלמיד / הורה.

► **מטרה:** להשתתף ולהנות מהפעילויות במוסד באופן מכובד, בטיחותי ושוויוני.

► **התאמה פיסית כוללת:** התקנת מעלית נגישה, תא שירותים נגיש, דרכי גישה, נגישות של מגרש ספורט ומתקנים, תקרות אקוסטיות וכל התאמה אחרת של המרחב הבנוי. הרישום המוקדם נועד לאפשר זמן סביר להתארגנות.

► **ניתן לבצע רישום מוקדם בכל המעברים:** רישום לגן ילדים, רישום לכיתה א', מעבר מבית ספר יסודי לחטיבת ביניים ומחטיבת ביניים לתיכון, מעבר דירה וכו'.

► הרישום המוקדם יכול להיעשות ע"י ההורה **15 חודשים** לפני תחילת הלימודים.

► ההורה יידע את מת"י ויירשם במח' רישום, בו יוכל לבקש הנגשה.

רישום מוקדם למוסדות החינוך באתר מרכז המידע לנגישות - משרד המשפטים:

https://www.gov.il/he/Departments/General/early_registration_education

תקנות הנגישות במסודות החינוך

▶ פיר מעלית

▶ תא שירותים נגיש

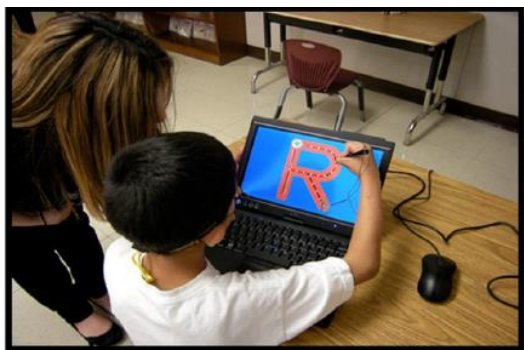
▶ מרחב הכניסה ודרכי גישה במוסד החינוך

▶ הנגשת הפעילות בתוך כיתות הלימוד והספח

▶ הנגשה והתאמות נגישות לתלמיד או להורה עם מוגבלות.

▶ **מטרת הנגישות הפרטנית:** לאפשר לתלמידים עם מוגבלות לקחת חלק פעיל ועצמאי ככל הניתן בחיי המוסד החינוכי, כמו שאר בני גילם.

מה כוללת נגישות פרטנית לתלמיד?

התאמות לימודיות

התאמות פיזית

הנגשת טיולים ופעילויות

פירוט ההנגשה הפרטנית

פעילויות מחוץ לביה"ס

טיולים

הנגשת פעילויות

התאמות פיזיות

רמפות

כיתה אקוסטית

מאחזים

סימונים

כיסאות ושולחנות

מעלית

מעברים

התאמות לימודיות

פדגוגית

טכנולוגיה מסייעת

שירותים

ההנגשה הפיזית הפרטנית בביה"ס תכלול את ההתאמות:

- ▶ מעלית נגישה בבניין המרכזי
- ▶ תא שירותים נגיש לנשים ותא לגברים
- ▶ מרחב הכניסה למוסד החינוך ודרכי גישה בתוך מרחב המוסד החינוכי, כולל אל המעלית והשירותים

מי זכאי לנוהל ההנגשה הפיזית?

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל לפיתוח מערכות חינוך
אגף א' בינוי ותקצוב

ז' בשבט תשע"ו
17 בינואר, 2016

נוהל קבלת תקציב לסיוע - סידורי נגישות פיזית פרטנית

מוסדות חינוך בבעלות הרשות המקומית, בהם לומדים תלמידים או הורי תלמידים עם מוגבלות פיזית, ושאינן בהם סידורים המאפשרים להם להגיע לכל מרחבי הלמידה שבפרוגרמה החינוכית והפיסית של משרד החינוך ולהשתמש בהם, זכאים לסיוע כספי לשם ביצוע הנגשה מתאימה, באמצעות הרשות המקומית ובאחריותה.

שלבי ההנגשה הפרטנית הפיזית

1

• הורה/תלמיד עם מוגבלות פיזית/ ראייה/ שמיעה פונה למת"י רעננה. מת"י ממפה את צרכיו ואוסף מידע רפואי

2

• מומחה תחום ממת"י מנחה את ההורים לבצע רישום מוקדם למסגרת במח' רישום ברשות המקומית. (האחריות בפועל לרישום של הרשות)

3

• מח' רישום מעבירה את הפנייה לרכז נגישות ממח' הנדסה ולמת"י רעננה

4

• קובעים תאריך למפגש הנגשה במסגרת ובו: הורים, תלמיד, נציג מסגרת, מומחה תחום מת"י, רכז נגישות מהרשות, מהנדס מתו"ס מטעם הרשות

5

• מח' הנדסה מכינה את התיק הטכני עם כל החומר, ע"פ הנוהל

6

• מח' הנדסה מעבירה לאגף בינוי א' במשרד החינוך

7

• משרד החינוך מאשר את התקציב ומעביר לעירייה

8

• העירייה מבצעת את ההנגשה במועד המוקדם שניתן, בהתחשב במסגרת

ההנגשה לתלמיד עם לקות שמיעה

- ▶ ברע שנודע על תלמיד עם לקויי שמיעה:
- ▶ העירייה חייבת לזמן יועצת/ץ אקוסטי (פרטי/ת) וקלינאי/ת תקשורת, מומחה תחום לקויי שמיעה (שמע או מיח"א), לביקור במסגרת החינוכית הרלוונטית.
- ▶ הביקור ייקבע בתיאום עם מנהל המסגרת ובהשתתפותו, לקביעת מיקום הכיתה וההתאמות הנדרשות.
- ▶ המשרד מממן השתתפות עד 30,000 ₪

הנגשת כיתות לתלמידים - באתר משרד החינוך:

<https://sites.google.com/a/lakash.tzafonet.org.il/main/hangasha>

ההתאמות לתלמיד עם לקות שמיעה:

- ▶ תקרה אקוסטית
- ▶ זיגוג כפול בחלונות / איטום חלונות פנימיים
- ▶ דלת עם פסי אטימה
- ▶ מערכת הגברה בכיתה
- ▶ רצפה רכה
- ▶ ציפוי בולע קול בקירות
- ▶ פעמון מהבהב (בחצרות) - על פי התפקוד השמיעתי והירידה בו
- ▶ אטימה של פרצות המעטפת בכיתה
- ▶ החלפת מזגן למזגן שקט

מומלצת בחירת כיתה במקום שקט בביה"ס

ההנגשה לתלמיד עם לקות ראייה

▶ הנגשת הסביבה מתבצעת בתוך הכיתה ומחוצה לה, בשטח בית הספר או בגן הילדים.

▶ התאמה בתוך הכיתה:

▶ תאורת שולחן

▶ מעמד ספרים

▶ לוח לבן תקין ונקי

▶ התאמת גובה שולחן לכיסא

▶ ספרים מוגדלים

▶ סרגל מגדלת

המלצות להתאמת הסביבה ללקויי ראייה

- ▶ סימון והדגשת מכשולים
- ▶ סימון והדגשת שבילי הליכה ומסלולים בשטח ביה"ס ובחצר
- ▶ צביעת המדרגות בתוך המבנה ומחוצה לו
- ▶ הדגשת שפת המדרכה ופינות מסוכנות
- ▶ הבלטה של מתקנים העומדים לשירות התלמידים בשטח בית הספר כגון: ברזיה, פח, מתקני חצר, מעקה אחיזה ועוד

אמצעים אופטיים:

- ▶ סרגל מגדלת
- ▶ מגדלות בועה
- ▶ משקפיים טלסקופיים
- ▶ טלסקופ

אמצעים לא טכנולוגיים:

- ▶ ספרים מוגדלים
- ▶ ספרי ברייל
- ▶ ספרים מוקלטים
- ▶ סרגל חלון
- ▶ סימון והדגש בעזרת טוש
- ▶ עפרונות רכים וכהים
- ▶ מעמד ספרים
- ▶ מחברת עם שורות מודגשות

אמצעים טכנולוגיים

- ▶ ערכה טכנולוגית מותאמת לעיוורים / לקויי ראייה: מחשב נייד, צג ברייל, תוכנת ניווט, פלט קולי, מדפסת ברייל, סורק
- ▶ טלויזיה במעגל סגור, ניח או נייד
- ▶ טאבלט
- ▶ תוכנית ברייל
- ▶ התקן נייד להשמעת קובצי קול,
- ▶ מדפסת ברייל למוסד לחינוך מיוחד שבו לומדים יותר מ-10 תלמידים עיוורים או לקויי ראייה הלומדים ברייל
- ▶ מחשבון ותרגומון מדברים

הנגשת טיולים ופעילויות חוץ בית ספריות

- ▶ תלמידים עם מוגבלות זמנית או קבועה אשר בשם תפקודם זקוקים להתאמות ולהנגשות, בהתייחס למגבלות פיזיות, חושיות, בריאותיות, קוגניטיביות, חברתיות, התנהגותיות, נפשיות ורגשיות.
- ▶ הזכאות היא ל-6 פעילויות + טיול שנתי לתלמיד.
- ▶ באחריות מנהל ביה"ס למלא טבלאות וטפסים ולהגיש למשרד, לאחר אישור הרשות והפיקוח.
- ▶ רכז הטיולים המונגשים במת"י ידאג לסייע לביה"ס ולמומחי התחום בהכנת החומר

נגישות בטיולים ובפעילות חוץ בית-ספרית - באתר משרד החינוך:

<https://edu.gov.il/minhalpedagogy/Special/Pages/home-page.aspx>

סוגי ההתאמות

סוגי ההתאמות

מערכת
FM

אוטובוס
מונגש

נגישון

תרגום
לשפת
הסימנים

לינה
נגישה

מסלול
נגיש

הטרמה

כל התאמה
מצריכה המלצה
בכתב של מומחה
תחום מת"י

לינה
למלווה

מלווה
נוסף

ההתאמות
מיועדות לכל
התלמידים עם
מוגבלויות

נגישון יש להזמין חודש מראש,
להביא אישור רופא והורים,
ביה"ס משלם ויקבל החזר

מדי שנה, עד ה 30.5
יש לדאוג לשינוי
המסלול, התאמתו
לשנה"ל הבאה